

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXXII. Incredibilitas sectæ Lutheranæ, Calvinianæ, &c. copiosiùs
demonstratur ex eo quod Lutherani, Calviniani, &c. nullam habeant fixam
fidei suæ regulam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

i. epist. ad Galat.) primus Apostolorum extra verbum Dei docuit & vixit. Et rursus: *Esto Ecclesia, Augustinus, & alii Doctores, item Petrus Apollo, imò Angelus diversum docent; rament mea doctrina est ejusmodi que solius Dei gloriam illustrat.* Quas impias voces confirmans discipulus ipsius J. Brentius in Apolog. confessionis, cap. de Conciliis, dicit, quod S. Petrus Apostolorum primus, & Barnabas, etiam post acceptum Spiritum sanctum, unà cum tota Ecclesia Hierosolymitana, errarunt. Pari temeritate Calvinus in cap. 2. epist. ad Galat. Petrus in gratiam Judaeorum discessionem fecerat à Genibus, ita ut ab Ecclesia eas arceret, nisi abdicatà Evangelii libertate, legis jugum subirent. Quod quàm falsum sit, constat ex Actor. 15. sive ex sententia Petri in Concilio Hierosolymitano prolata. An fortè dicet, Lucam in Actis errasse, sententiam illam Petri referendo? Nam licet hæretici assidue ingeminent Scripturam, Scripturam, seseque Evangelicos vocitent (quia prætendunt se purum Dei Evangelium habere pro credendorum regula) ipsis tamen familiare est S. Scripturam fallibilem facere, & ipsimet Evangelio detrachere. Nam & Calvinus pleraque dicta Salvatoris in Evangelio expressa carpit, & Lutherus totam Evangelicam legem operum, ut supra vidimus, Scripturamque omnes, quæ vel necessitatem, vel studium bonorum operum inculcant, falsitatis arguit. Quod profectò facit, dum Christi sententiam, fideique doctrinam, tamquam Scripturis illis contrariam opponit, & in commentario fusiore in cap. 3. ad Galat. Potius (inquit) honorem habere, & credere velim uni Christo, quam permoveri omnibus locis, quæ contra fidei doctrinam pro justitia operum statuenda producere possent. Quare simpliciter eis respondendum est: hic Christus, illic Scriptura testimonia de lege, & operibus. Christus autem Dominus est Scriptura, & omnium operum.... Nihil moror Scripturæ locos, si etiam sexcentos producas pro justitia operum... Ego Authorem & Dominum Scripturæ habeo, à parte cujus volo potius stare, quàm tibi credere. Tu urges servum, hoc est Scripturam... Hunc servum tibi relinquo: ego urgeo Dominum. Quasi Dominus sibi ipsi contrarius sit, sive verbo suo in Scripturis expresso, vel quasi non omnis Scriptura sit verbum Dei.

CAPUT XXXII.

Incredibilis secta Lutherana, Calviniana, &c. copiosius demonstratur ex eo quod Lutherani, Calviniani, &c. nullam habeant fidem suam regulam.

405 **U**Nica quippe regula fidei (secundum ipsos) est verbum Dei scriptum, & ita quidem, ut nihil credendum sit, nisi quod continetur expressè in sacra Scriptura. Prin-

cipium istud, velut unicam, atque perfectam fidei regulam hæretici semper traderunt, Ariani, Eutichiani, Pelagiani, &c. Id de Ariani testatur Hilarius lib. contra Constantium. De Pelagianis Augustinus lib. de nat. & grat. c. 39. Eutiches in Concilio Chalcedonensi act. 1. interrogabat Patres: *hæc qua Scriptura jacet una natura?* Hos secutus Lutherus in cap. 1. epist. ad Galat. aiebat, *neque aliam doctrinam veteres Orisiodo-xi... auctoritas Conciliorum, & Pontificum, consensus tot saeculorum, ac totius populi Christiani, nihil recipimus nisi Scripturas.* Similiter Calvinus epist. contra Præcentorem Lugdunensem: *Nihil credendum est, quod non expressum sit.* Unde in sua fidei confessione, totius sectæ nomine Regi Christianissimo oblata, art. 4. & 5. Galli Calvinistæ profitentur, se pro fidei regula certissima nihil nisi verbum Dei, quod Scripturis sacris continetur, admittere. Et art. 5. suæ confessionis, verbum Dei contentum in Scripturis sanctis, esse regulam omnis veritatis. Et in ejusdem confessionis ratificatione contestantur, quod omnes in Gallia Ecclesia approbanti & ratificanti superscriptam confessionem in omnibus suis capitibus & articulis, ut qui integrè fundati sint in puro & expresso verbo Dei. Puritani quoque Angli (apud Fitzimom Britannomach. l. 1. c. 5.) aiunt, nihil esse credendum, nisi quod in Scriptura totidem verbis expressum sit.

Verum imprimis Scripturam sacram, velut unicam credendorum regulam absurdè prætendunt, qui eam in aliquibus fallibilem, & Christo, seu fidei contrariam faciunt, uti facit Lutherus supra n. 404. in fine. Qui etiam in prologo novi Testamenti seriò admonet Lectores suos, ut non credant quatuor esse Evangelia: *Siquidem Evangelium (inquit) Joannis est unicum, pulchrum, verum, ac principale Evangelium, aliisque tribus longè, ac longè anteponendum; adeo ut Pauli, & Petri Epistola longè præcedant tria illa Evangelia Matthæi, Marci & Luca.* Quibus verbis non solum adeò deprimit tria ista Evangelia, ut eorum auctoritatem suspectam & dubiam reddat, sed ut etiam vera Evangelia non esse affirmet, dum solum Evangelium Joannis verum dicit. Et in defensione verborum Cænæ de Æcolampadio, suo quondam discipulo, scribit, quod sic habet sua hypothesis: *Ego Æcolampadius dico quod Scriptura in hac re sibi adversetur.* Similiter Bucerus (apud Sanderum l. 2. de schismate Anglicano) Duci Northambriæ professus est, *sibi non omnia qua in novo Testamento de Christo scripta sunt, certa & indubitata videri.* Et Zuingleus to. 3. contra Catapaptistas: *Quasi verò (inquit) Paulus epi-*

solis suis, tantum, cum illas scriberet, tribuerit, ut quidquid in eis contineretur, sacrosanctum esset: quod esset Apostolis impuare immoderatam arrogantiam. Quasi verò Paulus arrogans fuisset ad Galat. 1. dicendo: *Evangelium quod evangelizatum est à me, non est secundum hominem: neque enim ego ab homine accepi illud, sed per revelationem Jesu Christi.* Et 1. Cor. 2. *Nos non spiritum hujus mundi accepimus, sed Spiritum qui ex Deo est, ut sciamus quæ à Deo donata sunt nobis: quæ & loquimur, non in doctis humane sapientia verbis, sed in doctrina Spiritus.* Quomodo Calvinus evangelica Christi dicta deprimat habes supra num. 385. 397. &c. Interim Evangelici, & purum Dei verbum sequentes haberi volunt, qui Dei verbum in sacris Litteris expressum, ipsumque Evangelium, dum suis erroribus adversatur, contemptu sacrilego deprimunt, falsitatisque obnoxium faciunt. Quo sacrilegio suo quid aliud faciunt, nisi totius planè Evangelii, omnisque omnino Scripturæ sacræ infallibilem auctoritatem è medio tollere? Cùm enim omnis Scriptura sacra sit verbum Dei, si aliqua pars Scripturæ sacræ fallibilis sit, nulla ipsius pars infallibilis est: cùm una præ alia non sit verbum Dei, & si verbum Dei in uno fallibile sit, Deus falli & fallere possit. Omnis proinde è medio tollitur Scripturarum auctoritas, rectèque Augustinus epist. 8. ad Hieronymum: *Admisso (inquit) in tantum auctoritatis fastigium aliquo mendacio, nulla pars horum librorum manebit, quæ non possit in dubium revocari.* Nullam ergo hæretici illi fixam habent fidei regulam infallibilem.

407 Secundo, si secta Lutherana, Calviniana, &c. fixam haberet fidei suæ regulam, haberet & fixam infallibilemque fidei suæ confessionem, in qua omnes illius sectæ professores convenirent, sicut nos Catholici habemus (fidei quippe confessio, est formula complectens articulos ab omnibus certam religionem profitentibus certâ fide credendos, per quos & ipsi ab aliarum religionum professoribus fecernuntur.) Non habet autem, uti demonstrat perpetua ipsorum de fide dissensio num. 378. enarrata. Neque certè habere possunt illi sectarii, qui pro regula unica & integra fidei suæ habent principium istud, nihil credendum, nisi quod in sacris Litteris expressè continetur: cùm manifestum sit, nullos articulos, Romano-Catholicæ doctrinæ contrarios, in sacris Litteris expressè contineri. Ubi enim quæso Scriptura sacra expressè dicit, solâ fide nos justificari? non esse in homine liberum arbitrium? mandata Dei esse observatu impossibilia? Missam non esse sacrificium propitiatorium? orandum non esse pro mortuis? Sanctos, qui excesserunt è vivis, non orare pro nobis? purgatorium, vota Monastica, peregrinationes ad loca sancta, confessionem auricularem, &c. illusiones esse ex Satana

Tom. II,

officina profectas? esse tantum duo vel tria Sacramenta, &c. Isti tamen articuli continentur in confessione fidei ipsorum.

Nec Lutherani, vel Calvinistæ illi fixam & infallibilem fidei suæ confessionem habere possunt, qui pro fidei regula, aiunt nihil credendum, nisi quod vel in sacra Scriptura expressè continetur, vel quod ex ea per necessariam, seu evidentem consequentiam deducitur. Cùm nec articuli proximè relati (quos tamen ponunt in sua confessione fidei) ex sacra Scriptura per necessariam evidentemque consequentiam deducantur; multò minùs, duo isti articuli Calvinistarum (Christi corpus non esse realiter, & substantialiter in Eucharistia; Papam esse Antichristum) cùm Catholici Authores ostendant, illos nec evidenter, nec probabiliter ex sacris Litteris erui. Et quomodo ipsi dicunt purum putumque verbum Dei scriptum esse regulam fidei suæ, cùm velint illud fidei regulam esse, quod ex verbo Dei scripto per necessariam consequentiam deducitur? Si enim ita sit, jam non purum verbum Dei scriptum, sed & verbum Dei humanâ ratiocinatione ex verbo Dei scripto deductum, est regula fidei ipsorum. Et ea quidem nec fixa, nec infallibilis: cùm varii articuli, qui aliquibus Lutheranis, vel Calvinistis videntur ex verbo Dei scripto per necessariam consequentiam deduci, aliis videantur non deduci; adeoque tot inter ipsos de fidei articulis sint pugnae.

Nec denique fixam infallibilemque fidei suæ regulam habent, qui pro fidei suæ regula assignant suam fidei confessionem: cùm nec omnes Lutherani, nec omnes Calvinistæ conveniant in una eademque fidei confessione; sed unaquæque sectariorum natio propriam sibi confessionem habeat. Et aliam quidem Germani, aliam Galli, aliam Angli, aliam Batavi, &c. Siquidem Angli Calvinistæ Gallorum fidem non probant, fidesque Germanorum in multis disconvenit à fide Anglorum & Gallorum. Denique qui quis seriâ mente perpenderit, à quibus fabricatæ sint confessiones illæ, perspicuè videbit, infallibiles fidei regulas esse non posse. Quotquot enim sunt, vel fabricatæ sunt à Luthero, vel Calvino, vel similibus, cum paucis ab initio discipulis suis, vel à Nationali aliqua Synodo. Si verò nulla Oecumenica Synodus est regula infallibilis, ut ipsi profitentur; quantò minùs Nationalis, vel paucorum Lutheranorum, vel Calvinistarum cum Luthero, vel Calvino Conventiculus? Quod autem ne Oecumenica quidem Synodus, secundum Lutherum, & Calvinum, infallibilis sit, de Luthero patet ex dictis n. 353. De Calvino idipsum patet ex verbis ipsius l. 4. Instit. c. 9. §. 12. *Nulla Conciliorum, Pastorum, Episcoporum nomina nos impediunt, quominus è verborum, & rerum do-*

V. 2.

*cumentis moniti, omnes omnium spiritus ad divini verbi regulam exigamus, ut probemus, num ex Deo sint. Unde præcedenti capite §. 10. Catholicos irridet, quod pro cerio habeant, Concilium Generale, legitime congregatum . . . errare non posse. Hoc (inquit) perpetuum esse nego, ut vera sit, & certa interpretatio, qua Concilii suffragiis fuerit recepta. Quod si ita est de Generalibus Synodis, multò magis de Nationalibus. Neque hoc Calvinistæ negant, imò Synodus Dordrectana, ex Ministris Gallis, Germanis, Anglis, Batavis, &c. conflata, expressè confitetur, dum, post omnem suam discussionem, & definitionem, conquerentibus Remonstrantibus, quòd ipsorum opinio damnata esset, & credendorum conscientia coarctata, Synodi Præsides responderunt: *Vestris conscientis non imperamus: relinquatur vobis liberum iudicium privatum; non verò publicum, verbo, aut calamo expressum*, prout videre est in Actis illius Synodi fess. 30.*

410 Tertio, Lutherani, Calvinistæ, &c. per suum illud pseudo-principium, nihil credendum, nisi quod in sacris Litteris expressè, vel (ut alii) clarè continetur, everunt omnem fixam & infallibilem fidei regulam: ergo non habent fixam & infallibilem fidei regulam. Probatur antecedens: quia si nihil credendum, nisi quod expressè, vel clarè in sacris Litteris continetur; ergo credendum non est, Genesim, Exodum, &c. Evangelium secundum Matthæum, Lucam, Marcum, Joannem, &c. esse Scripturam sacram, seu infallibile Dei verbum (hoc enim nullibi Scriptura sacra expressè, vel clarè dicit) nec credendum est, eos omnes libros, quos sive Lutherani, sive Calvinistæ pro canonicis habent, esse reipsà libros divinos. In qua enim Scripturæ parte id expressè, vel clarè dicitur: de eorum plerisque nulla Scriptura reflexè loquitur. Nec ipsi sacri libri sese testantur esse divinos. Et ut id testarentur, id non sufficeret; cum ex Ezech. 13. constet, non defuisse pseudo-prophetas, qui dicerent: *Ait Dominus, ait Dominus, cum Dominus non esset locutus.* Et quamvis epistolas Pauli Petrus commendat in secunda sua c. 3. hoc tamen rarum & singulare est, istamque secundam Petri epistolam esse canonicam, & divinam, nec ipsa, nec alia Scriptura dicit. Denique licet id Scriptura diceret, quæstio equidem superesset, an codex ille Paulinarum epistolarum, quem modò habemus, reverà sit ille idem, quem Petrus in sua illa epistola commendat. Hoc certè Petrus non dicit, uti nec ulla Scriptura declarat, libros Moyfi, Prophetarum, Evangelistarum, Apostolorum, quos modò habemus, esse illos ipsos, quos Moyses, Prophetæ, Evangelistæ, & Apostoli conscripserunt; illos ipsos (inquam) non suppositicios, nec depravatos, per tot sæculorum revolu-

tiones, Ecclesiarum direptiones, &c. Neque enim Moyses, neque Prophetæ, neque Evangelistæ, neque Apostoli ullibi expresserunt, libros à se conscriptos nunquam imposterum depravandos, nec alios in locum ipsorum supponendos.

Ecce ergo Lutherani, Calviniani, &c. secundum suum illud pseudo-principium, infallibiliter scire non possunt, illam, quam modò habent, Scripturam esse sacram & divinam. Ergo nullam habent infallibilem fidei suæ regulam: cum nullam aliam agnoscant, nisi Scripturam, quam modò habent.

Nullum etiam habent certum & infallibilem sacrorum librorum Canonem, utpote quem Scriptura sacra nullibi exprimit. Illum tamen vera religio habere debet, nec vera est, quæ non habet. Ubi enim non est certus & infallibilis Canon sacrorum librorum, pro Dei verbo quisque quod vult accipit, quod vult rejicit. Ex quo rursum fit, quòd certam non habeat, sed vacillantem credendorum regulam. Ut enim certam regulam habeat, certum habere debet Canonem librorum continentium Dei verbum. Vacillante verò regulà fidei, ipsorum fidem vacillare necesse est; & ubi fides vacillat, vera fides, vera religio, vera Ecclesia non est.

CAPUT XXXIII.

Responsiones sectariorum confutantur, signanter privatus Calvinistarum spiritus.

412 Hujus rationis evidentia convicti plures sectarii, fatentur ex sola nos Ecclesiæ traditione, & testificatione habere sacrorum librorum Canonem, solàque Ecclesiæ autoritate canonicas Scripturas à non canonicis discerni. Sed quæro, an istam Ecclesiæ traditionem testificationemque infallibilis esse credant autoritatis, an fallibilis? Si fallibilis, per eam infallibiliter ipsis constare non potest, quinam libri canonici sint, quæ Scriptura sacra, divinaque? Sicque necdum habent infallibilem fidei regulam. Si infallibilis, tria consequuntur ipsorum confessioni diametraliter adversa. Primò, falsum esse quod contendunt, nihil esse certà fide credendum, nisi quod verbo Dei scripto continetur. Secundò, traditiones non scriptas esse regulam fidei. Tertio, omnes libros, quos Ecclesia Catholica pro canonicis habet, pro canonicis habendos: utpote pro quibus omnibus & singulis par est Ecclesiæ Catholice traditio, ac testificatio, infallibili autoritate suffulta.

Propterea Calvinus ad spiritum cujusque privatum recurrit, dicens neque ex ipsa Scriptura, neque ex Ecclesiæ autoritate, libros canonicos, à non canonicis discerni, sed id per privatam Spiritus sancti testificationem, persuasionemque interiorem unicui-